

Among the teachers and colleagues of Fr Schmemann at St Sergius Institute were (l. to r.) Archimandrite Cyprian (Kern), Boris Bobrinskoy, Professor Kartashev, and John Meyendorff.

Prezentăm un fragment din cartea autoarei Ludmila Perepiolkina, „Ecumenismul - o cale către pierzanie”, dedicat problemelor teologice ale influentei școli ortodoxe de la Paris. Cartea, care atinge multe alte subiecte arzătoare pentru un ortodox din zilele noastre, poate fi citită online în varianta engleză aici .

În decursul întregii sale istorii pământeşti, Biserica lui Hristos a fost împresurată de puterile întunericului. Acesta este motivul pentru care ea este numită Biserica Luptătoare, spre deosebire de Biserica Biruitoare din Ceruri, şi căreia i se va alătura la sfârşitul veacurilor. Aşa cum se întâmplă adeseori, Biserica cea prigonită având chip de rob, precum Însuşi Hristos (Filipeni 2, 7), va ieși biruitoare. Tradiţia Bisericii ne adevereşte că puterea lui Dumnezeu „întru neputinţă se săvârşeşte” (II Cor. 12, 9).

După căderea Imperiului ortodox Rus din 1917, toate oştirile vrăjmaşe s-au înarmat împotriva creştinătăţii ortodoxe. Aceasta nu a fost doar cea mai crâncenă prigoană anticreștină din istoria Bisericii înfăptuită acum de guvernul bolșevic, ci şi un asalt violent din partea

pseudo-ortodocşilor şi mai presus de toate, a forţelor potrivnice lui Dumnezeu.

Pe vremea când ucigaşii bolşevicii laolaltă cu adepții „Bisericii Vii" și cu renovaționiștii asupreau din interiorul țării pe multpătimitoarea Biserică Ortodoxă a Rusiei, Patriarhii Constantinopolului şi Alexandriei, împreună cu Hrisostom mitropolitul Atenei, îi cauzau vătămări din afară. Nu poți să nu încerci un sentiment de durere la citirea circularei Sfântului Sinod de episcopi ai Bisericii Ortodoxe Ruse din Afara Graniţelor. Aceasta a fost scrisă în exil, în Sremski Karlovţi, la data de 24 august/ 6 septembrie anul 1927, fiind în legătură cu tulburarea pricinuită de Mitropolitul Evloghie, care a rupt întreaga eparhie vest-europeană de trupul Bisericii Ortodoxe Ruse din Afara Graniţelor, alăturându-se jurisdicţiei Patriarhiei de Constantinopol.

Având în vedere însemnătatea deosebită a acestui document istoric, și pentru o înțelegere mai adâncă a numeroaselor fețe ale apostaziei contemporane, considerăm de trebuință să citățm o porțiune considerabilă a acestui text:

,,Până acum nu au răspuns toți ierarhii la adresarea Mitropolitului Evloghie, nevrând să se amestece în treburile interne ale Bisericii. Însă unii ierarhi au simți nevoia să intervină și au comentat în favoarea mitropolitului Evloghie. Acest fapt i-a oferit lui şi suporterilor lui ocazia să-şi sărbătorească victoria repurtată împotriva fraţilor lor – episcopii ruşi – împotriva Sinodului Bisericii Ruse din Afara Graniţelor.

Cine sunt acei ierarhi care l-au susţinut pe mitropolitul Evloghie şi cum sunt ei? Ei sunt Vasilie, Patriarhul de Constantinopol, Meletie Patriarhul Alexandriei şi Hrisostom, Mitropolitul Atenei, dimpreună cu Sinoadele lor. Dar ce putem spune despre Patriarhia Constantinopolului din ultimii şapte ani? Cu părere de rău, trebuie să spunem că în zilele pătimirii sale sub jugul bolşevic, Biserica noastră a trebuit să îndure prigoana şi apăsarea Patriarhiei de Constantinopol, alături de cea a ,,Bisericii Vii", a renovaţioniştilor şi a altor schismatici. Noi, episcopii ruşi am privit dintotdeauna cu evlavie la scaunul Patriarhal al Constantinopolului, ca la un adevărat străjer al Ortodoxiei. Noi am nădăjduit că aici vom găsi dragoste frăţească şi sprijin pentru sfânta noastră Biserică în zilele ei de durere. Dar vai! Am aflat cu totul altceva! Printr-o încălcare fățișă a sfintelor canoane, fără aducerea la cunoştinţa autorităţii Bisericii tuturor rușilor, şi chiar în ciuda protestelor ierarhilor noștri, Patriarhia Constantinopolului a pus mâna pe numeroase regiuni aparținând Bisericii noastre – în Polonia, Finlanda şi Estonia; a încercat chiar să pună mâna pe diocezele Bisericii Ruse din America şi Europa Occidentală; a dat binecuvântare Bisericilor Poloniei, Ucrainei şi Georgiei să se rupă de Biserica Rusă şi să capete statutul de Biserici autocefale. Cu mult mai îngrozitor a fost însă ceea ce a urmat după ce comunităţile schismatice precum „Biserica Vie", renovatorii și alții şi-au făcut apariţia în sânul Bisericii. Patriarhia de Constantinopol a intrat în relaţii cu aceste slugi preaplecate ale regimului

sovietic ateu, a recunoscut autoritatea sinodului schismatic din anul 1923, care a condamnat pe Sfântul Patriarh Tihon, acolo propunându-se chiar ca el să fie caterisit şi exclus din monahism; a fost de acord să-și trimită o delegaţie la Moscova, pentru a se amesteca în treburile Bisericii, propunând chiar ca Patriarhul Tihon să își părăsească scaunul și să fie desființat chiar scaunul patriarhal.

Patriarhia a interzis arhiepiscopilor noștri aflați la Constantinopol, Anastasie și Alexandru, să slujească acolo, să-l pomenească pe sfântul Patriarh Tihon și să comunice cu autoritatea supremă bisericească din Rusia și din afara Rusiei; a înlăturat în mod nelegiuit în Finlanda pe Arhiepiscopul Serafim din slujba sa, l-a făcut episcop pe arhiepiscopul estonian pe Herman Aava, care are învățături renovaționiste și l-a numit ulterior arhiepiscop. În 1923, Patriarhia Constantinopolului a convocat grabnic ,,Conferința bisericilor" la care a încercat să impună hotărâri în duhul renovaționismului – cu privire la episcopii căsătoriți, la a doua căsătorie a clericilor, cu privire la noul calendar, la veșmintele civile ale clericilor, la scurtarea posturilor, etc. Deși nu au fost toate bisericile reprezentate la această conferință, ea a fost denumită ,,Adunare Pan-Ortodoxă"[109]

După această Conferinţă, într-un mod cu totul potrivnic adevărului, Patriarhia de Constantinopol a început să răspândească în mod deliberat, informaţii false, pretinzând că întreaga Biserică Ortodoxă a adoptat noul calendar, inducându-i astfel în eroare pe Sfântul Patriarh Tihon şi pe Arhiepiscopul Serafim al Finlandei. Pe fondul unei presiuni crescânde din partea Patriarhiei Constantinopolului, multe Biserici Ortodoxe au purces la introducerea forţată a noului calendar, pricinuind numeroase tulburări şi schisme în rândul credincioşilor de pretutindeni. Patriarhia Constantinopolului a mers încă şi mai departe atunci când, contrar sfintelor canoane (7 Ap. şi 7 Antiohia) şi rânduielii bisericeşti, a hotărât în favoarea introducerii generale şi obligatorii a noii Pascalii în Finlanda, stârnind noi şi noi neînţelegeri în Biserica de acolo, şi i-a supus pe monahii credincioşi Ortodoxiei multor interdicţii şi izgoniri, din partea autorităţilor bisericeşti locale, conduse de Herman Aava. În luna octombrie sau noiembrie a acelui an (1926), s-a ţinut şi sinodul schismatic al renovatorilor la Moscova. Vasilie, Patriarhul Constantinopolului şi Meletie al Alexandriei au fost de acord să participe la această adunare lipsită de harul divin. Patriarhia de Constantinopol s-a transformat astfel într-un susţinător înfocat al „Bisericii Vii" şi al renovatorilor din Rusia, într-o încălcătoare a sfintelor canoane referitoare la prăznuirea Sfintelor Paşti şi o începătoare a neînţelegerilor şi schismelor din toată Biserica Ortodoxă. Guvernele non-ortodoxe, renovatorii, membrii „Bisericii Vii", grupurile de clerici protestanţi, organizaţiile masonice care se străduiesc din răsputeri să-i răpească Ortodoxiei personalitatea ei şi să o deformeze – toţi aceştia şi-au aflat susţinătorul viguros în Patriarhia de la Constantinopol." [110]

Istoria tulburării din Biserică din anul 1926 şi fondarea Institutului Teologic din Paris sunt strâns legate; ele sunt de asemenea legate de mentalitatea şi activitatea de teologhisire a intelighenţiei

despre care am discutat în capitolul anterior. Din nefericire, ideile – şi mai ales cele de natură distructivă, sunt caracterizate prin abilitatea de a captiva minţile şi de a servi drept sursă de inspiraţie pentru fapte şi evenimente nefaste.

Studiile teologice au început în Pensiunea Serghiev, la 17/30 aprilie 1925, în nou-înfiinţata Şcoală Teologică, care a fost mai târziu denumită Institut Teologic.

În Epistola din 18/31 martie 1927, Sinodul arhieresc al Bisericii Ortodoxe Ruse din Afara Graniţelor a observat că acest institut „a fost înfiinţat de Mitropolitul Evloghie, fără cunoştinţa sau binecuvântarea Sinodului şi a Consiliului". Fusese deci înfiinţat potrivit unui program neaprobat de către Sinod sau Consiliu iar persoanele care nu beneficiaseră de o educaţie teologică superioară, sau a căror ortodoxie era considerată de către Sinod sau de Consiliu ca fiind mai degrabă îndoielnică, au fost invitate să predea acolo". [111]

Cine erau aceşti profesori? Aproape toţi dintre ei erau membri ai „Frăţiei Sfintei Sophia – Înţelepciunea lui Dumnezeu", condusă de preotul eretic Serghei Bulgakov. N.D. Talberg a numit următorii membrii ai Frăţiei: preotul Serghei Bulgakov, A.V. Kartashev, S.S. Bezobrazov, N.A. Berdiaev, V.V. Vysheslavtsev, S.L. Frank, V.V. Zenkovsky, Prinţul G.N. Trubetskoy, P.V. Struve. Nici unul dintre aceştia nu respinsese vreodată lucrarea lui Talberg, confirmând prin aceasta că o consideră de bună credinţă" [112].

Episcopul Grigorie (Grabbe) citează unele informaţii despre statutele frăţiei care deveniseră cunoscute mulţumită tipăririi epistolelor Prinţului N.S. Trubetskoy către pr. Serghei Bulgakov, cel care îi sugerase să se alăture Frăţiei. Prinţul N.S. Trubetskoy, familiarizându-se cu statutele Frăţiei Sfintei Sophia, i-a răspuns următoarele: ,,Nu avem de-a face cu o frăţie ortodoxă obişnuită, ci cu o organizaţie fără precedent în practica ortodoxă. Strict vorbind, este mai degrabă ceva ce aminteşte de o comunitate monastică având grade monahale distincte şi fiind cârmuită de un igumen… O astfel de comunitate extra-monahală, alcătuită din mireni şi clerici, ar merita să fie denumită mai degrabă ordin decât frăţie". [113]

Prinţul Trubetskoy, un mirean, îi arată aici lui Bulgakov, purtător de rang clerical, că statutele Frăţiei Sfintei Sophia, atâta vreme cât preconizează ca ierarhia sa aparte să fie formată dintr-un ,,şef spiritual" şi trei categorii de fraţi, încalcă canoanele Bisericii: ,,teoretic, situaţia este de neconceput acolo unde un episcop se află în subordonare spirituală faţă de un preot (în calitate de şef spiritual al Frăţiei), ceea ce este de neîngăduit din punct de vedere canonic" [114].

Mai mult, epistolele Prinţului Trubetskoy dezvăluie şi un alt aspect dubios al activităţii Frăţiei, şi anume – ritualurile de primire ca membru care sunt preconizate prin statute, ,,care sunt legate de Tainele mărturisirii şi împărtăşaniei” (paragraful 12), conferind în acest fel o aparenţă de hirotonire. ,,În acest fel”, scrie Prinţul Trubetskoy, ,,Frăţia crează o ierarhie specială, ceea ce este absolut inacceptabil din punct de vedere ortodox” [115].

Se ridică întrebarea, de ce ar trebui ca nişte oameni care sunt uniţi prin interese intelectuale comune şi care urmăresc, după cum se presupune, un scop de edificare ştiinţifică, să-şi ascundă organizaţia sub un văl de mister? De ce ar trebui ei să creeze statute care preconizează existenţa a trei nivele de frăţie, ,,un şef spiritual” şi propria ierarhie? Cum poate explica cineva faptul că Frăţia Sfintei Sophia nu vorbeşte niciodată pentru ea însăşi? [116]

Un cititor atent al lui S.Bulgakov va fi cu greu surprins de toate aceste întrebări. Dacă a citit măcar una dintre cărţile sale sofianiste, fie şi în mod superficial, ca de exemplu cartea sa ,,Gânduri tăcute” şi dacă a dat peste discuţiile cu privire la ,,flirturile astrale” (pag.112), peste ,,sfântul extaz erotic” (pag.111) sau peste ,,articolul nouă al Crezului în tâlcuirea Annei Schmidt” (adică despre Biserică ca despre o persoană feminină), şi apoi peste articolul al şaptelea tot în interpretarea ei (adică despre încarnarea lui Hristos în Vl.Soloviev)”, şi peste aluzia lui Bulgakov despre o oarecare posibilitate a acestui gând (paginile 108-109) şi peste alte ,,gânduri” asemănătoare, orice ortodox va înţelege cu ce fel de autor în haine de oaie are de a face.

Este cu putinţă să răspunzi la întrebarile de mai sus şi să apreciezi corect sarcinile trasate de Frăţia Sfintei Sophia numai printr-o apreciere a activităţii membrilor ei, din cauza lipsei de dovezi documentare (de vreme ce lucrarea Frăţiei şi apartenenţa la ea sunt ţinute sub secret). Episcopul Grigorie, care a scris în 1927 un articol interesant despre această chestiune, a ajuns la concluzia că structura acestei Frăţii dovedeşte faptul că ,,ea a fost înfiinţată pentru o activitate conspirativă bine definită care poate fi săvârşită numai atunci când este orientată către un scop anume” [117]. Pe lângă aceasta, oricine trebuie să aibă în vedere ,,lucrarea Frăţiei care s-a vădit până acum şi anume dezvoltarea învăţăturii despre Sophia ca fiind aplicabilă teologiei, şi răspândirea acestei învăţături nu doar prin intermediul unor lucrări tipărite, ci şi prin acapararea unei influenţe de vârf asupra treburilor interne ale Bisericii Ruse deocamdată, fireşte, doar asupra porţiunii aflate în afara Rusiei” [118]. Ar trebui remarcat că în timpul anilor ’70, sofianismul a devenit una dintre învăţăturile predominante ale Patriarhiei Moscovei şi ale celorlalte biserici ecumeniste ,,ortodoxe” sau heterodoxe, gâsindu-şi completarea logică în râvna feministelor (a se vedea capitolul 6).

Cât despre aşa numita „Şcoală Parizianã", cu tot cu Institutul său Teologic, oricine se poate îndoi că a avut într-adevăr sarcina de a „oferi hrana duhovnicească cea adevărată tineretului nostru rus din diaspora, aflat în căutarea unei iluminări spirituale, şi dornic de a-şi jertfi energia, punând-o în slujba Bisericii" [119]. Le-au oferit ei oare elevilor lor, profesorii acestui Institut – sophianiştii – aceşti renovatori bisericeşti şi lucrători în cadrul Asociaţiei Tinerilor Creştini (YMCA), o hrană ortodoxă „cu adevărat duhovnicească"?

,,Unul dintre motivele principale pentru care Sinodul de episcopi ruşi al Bisericii din Afara Graniţelor nu a putut fi de acord cu direcţia în care a apucat viaţa Bisericii în cadrul mitropoliei vest-europene a fost acela al apropiatei colaborări a Mitropolitului Evloghie cu organizaţia americană YMCA (Asociaţia Tinerilor Creştini) care se ocupa cu educaţia tineretului" [120]

Atitudinea negativă pe care o avea Biserica Rusă din Afara Graniţelor faţă de YMCA se explică prin faptul că această Asociaţie, reunind sub stindardul său pe tineri, adică pe categoria de vârstă cea mai impresionabilă, făcea propagandă pentru egalitatea tuturor religiilor şi sectelor, cultivând astfel în rândul acestora o indiferenţă confesională totală. Mai mult decât atât, numărând printre membrii săi tineri sectanţi îmbibaţi de un duh propagandistic, Asociaţia a introdus cele mai variate erezii, inclusiv erezia nestoriană care tăgăduieşte dumnezeirea lui Iisus Hristos şi care a contaminat serios protestantismul contemporan. Mult mai dubioasă este şi respingerea de către YMCA a folosirii simbolului general creştin – Crucea, semnul Fiului Omului şi al jertfei Sale mântuitoar. Respingerea Crucii, adică a patimilor şi a morţii lui Hristos nu poate să nu-şi lase amprenta asupra ideologiei unei persoane care, sub imperiul circumstanţelor exterioare, trebuie să vină în contact cu Asociaţia în plan ideologic." [121]

Şi totuşi, Mitropolitul Evloghie şi Institutul Teologic au comunicat cu Asociaţia Tinerilor Creştini (YMCA) nu doar în planul ideilor. Această instituţie a fost înfiinţată prin folosirea unor resurse cam dubioase, Mitropolitul Evloghie însuşi scria: ,,Preşedintele Comitetului Mondial al Asociaţiei Tinerilor Creştini, Dr.Mott, a reacţionat neîntârziat la planul nostru şi ne-a oferit o subvenţie considerabilă pentru înfiinţarea unei noi instituţii (Institutul Teologic din Paris – L.P.) [122]. Mai mult, Asociaţia Tinerilor Creştini a finanţat într-o măsură semnificativă şi a sprijinit Mişcarea Studenţilor Creştini Ruşi (omoloagă Asociaţiei Tinerilor Creştini (YMCA)). ,,Principala noastră speranţă este ca şi mai înainte, la Dr. Mott", a recunoscut S.Bezobrazov [123].

În 1926, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse din Afara Rusiei a promulgat o rezoluţie în care, printre altele, şi-a manifestat „dorinţa ca Institutul Teologic să fie scos de sub asistenţa financiară a masonilor." S-a hotărât de asemenea de către Sinod ca să-i fie prezentate ,,atât versiunea prezentă cât şi cea precedentă a textului statutelor Frăţiei Sfintei Sophia" [124]

Mitropolitul Evloghie nu s-a supus aceastei rezoluţii sinodale, acţionând după voia sa proprie, în problema Institutului Teologic". [125]

După cum au demonstrat evenimentele ulterioare, Mitropolitul Evloghie nu a avut libertatea de a acţiona independent. Am spus deja mai sus despre statutele Frăţiei Sfintei Sophia erau concepute în aşa fel încât, potrivit părerii Prinţului N.S. Trubetskoy, supunerea faţă de ele putea rezulta într-o situaţie inadmisibilă din punct de vedere canonic în care un episcop să se poate afla subordonat faţă de un preot care ar fi îndeplinit, în acel moment, funcţia de şef spiritual al Frăţiei.

Episcopul Grigorie (Grabbe) crede că exact acest lucru s-a şi petrecut: ,,Mitropolitul Evloghie a trebuit s-o rupă cumva cu Sinodul sub oarecare pretext, pentru că altminteri Sinodul s-ar fi dovedit fatal pentru activităţile Frăţiei Sfintei Sophia. Măsura subordonării sale faţă de influenţa Frăţiei a devenit deosebit de evidentă după prima încercare de reconciliere făcută de Arhiepiscopul Anastasie [126]. În timpul întrevederii lor de dinainte de Sfintele Paşti de la Paris, Mitropolitul Evloghie a fost de acord să participe la Sinodul de Episcopi. Ulterior însă, la primirea telegramei Arhiepiscopului Anastasie care-l implora să vină la Karlowitz, Mitropolitul Evloghie şi-a expediat refuzul, pretinzând că turma lui nu-l lasă să plece… ,,Prin turmă", scria Episcopul Grigorie, ,,ar trebui să se înţeleagă ca desemnând pe apropiaţii săi, adică aceeaşi Frăţie a Sfintei Sophia, de vreme ce adevărata turmă nu şi-ar fi putut da glas voii sale. Ce fel de putere trebuie să exerciţi asupra unui episcop ortodox pentru a-l reţine de la a se prezenta la discuţii cu fraţii lui întru slujirea lui Hristos, pentru reconcilierea din lăuntrul Bisericii" [127] Sub presiunea aceleiaşi Frăţii, Mitropolitul Evloghie a părăsit Sinodul din 1926 de vreme ce agenda sa de lucru prevedea discuţii cu Mişcarea Studenţilor Creştini şi cu Institutul Teologic.

Toate acestea dovedesc adevăratul motiv al plecării Mitropolitului Evloghie din Biserica din Afara Graniţelor şi a încălcării unităţii acesteia la vremea marilor ei încercări. Se pare că motivul nu stă doar în mândria personală a Mitropolitului Evloghie şi în aplecarea sa spre trădările de tot felul, atât cele ecleziastice cât şi cele politice: în luna septembrie a anului 1944, el a părăsit cu uşurinţă jurisdicţia Patriarhiei Constantinopolului şi, pocăindu-se în faţa Patriarhului Alexei, s-a alăturat Patriarhiei Moscovei şi a primit chiar şi paşaport sovietic. Neprimind nici acordul Constantinopolului pentru această schimbare, Mitropolitul Evloghie a rămas tot anul în ambele (!) jurisdicţii simultan, iar în timplul slujbelor, el pomenea atât pe Patriarhul Moscovei cât şi pe Patriarhul Ecumenic (al Constantinopolului) [128].

Deşi unele dintre parohiile apusene au rămas loiale Bisericii Ruse din Afara Graniţelor, răul

făcut de Mitropolitul Evloghie a fost totuşi mare. El a fost provocat nu doar de trăsăturile de caracter şi de motivele personale ale Mitropolitului Evloghie. În lucrarea sa dedicată acestei probleme în mod special, Episcopul Grigorie a vădit că ,,rădăcinile tulburării din Biserică" (titul articolului său) erau mult mai adânci: ele erau de găsit în diferitele tendinţe teologice şi la grupările celor precum S.Bulgakov, N.Berdiaev [129], A.Kartashev, şi alţii ca ei care-l înconjurau pe Mitropolitul Evloghie şi care căutau ,,noi revelaţii" şi reconsiderări ale întregii învăţături a Bisericii. Episcopul Grigorie a numit ,,Frăţia Sfintei Sophia drept nucleu al mişcării reformatoare" [130].

„Iată, a chinuit nedreptate; zămislit-a durere, şi a născut fărădelege" (Ps. 7, 15). Aceste cuvinte ale Sfântului Psalmist descriu aşa cum se cuvine această „Şcoală Parizianã". Profesorii ei – din care majoritatea erau membri ai Frăţiei Sfintei Sophia, renovatorii, eurasienii, ,,anarhiștii mistici" (după cum s-a autodefinit N.Berdiaev) sau simplu, sofianiștii – au creat un laborator „ortodox" de învăţături mincinoase şi de erezii. Aceasta s-a făcut având în minte un scop de perspectivă. Vreme de şapte decenii, acest „laborator" a atras mulţi tineri care iubeau sincer Ortodoxia, otrăvindu-le conştiinţele acestor viitori preoţi sau teologi cu înţelepciunea mincinoasă a sofianismului şi a modernismului ecleziastic. Această influenţă nu s-a limitat doar la Paris. Ea îşi înfipsese adânc rădăcinile ,,în mințile viitoarei comunităţi a diasporei, răspândindu-se de aici în întreaga Biserică Rusă, și pătrunzând până în sânul Bisericii Ecumenice, pe care a reformat-o mai încet, dar mai eficace decât orice „congres panortodox" (cu referire, probabil, la Congresul din 1923 convocat de Patriarhul Meletie al IV-lea/ Metaxakis – L.P.) organizat de către ierarhia renovatoare" [131].

Toţi aceştia – berdiaevi, bulgakovi, schmemani, meyendorfi – au fost şi sunt încă cei care aduc cu stăruință vătămare duhovnicească în inima lumii ortodoxe. Printr-o înălţare a minţii cu neputință de dezrădăcinat şi prin cedarea în faţa apostaziei anticreştine, ei au continuat să propovăduiască despre libertatea „bisericească" şi „doctrinară", în ciuda întregului ei tăvălug distrugător. Nu este deloc întâmplător faptul că schismaticul lor nepocăit, „Avva Evloghie", a declarat cu puţin timp înainte de moartea sa: „cea mai susţinută luptă a vieţii mele a fost pentru libertatea Bisericii". [132] Libertate faţă de Cine şi de ce?! Faţă de dogme, față canoane, şi faţă de ascultarea de Sfânta Biserică? Sau, poate faţă de Însuşi Capul Ei?! „Slobozenie lor făgăduindu-li-se, singuri robi fiind ai stricăciunii" (II Petru 2, 19).

Toți acești învățători ai ,,Şcolii de la Paris", prin prelegerile, dizertațiile și tipăriturile lor, au semănat stăruitor în toată lumea și sub înfățișarea ,,creativității spirituale", ceea ce Sinodul de Episcopi al Bisericii Ruse din Afara Granițelor a descris ca fiind ,,născocire profană" [133]. Cât de adevărate sunt cuvintele Apostolului ,,Nu fiți mulți dascăli" (Iacov, 3.1)!

Vreme de câteva decenii, Pensiunea Serghievo a fost pepiniera tuturor teologumenelor acestor ,,neînfricați", adică fără frică de Dumnezeu, sau a ereziilor care treceau drept ultimul cuvânt în cadrul acestei misiuni de căutare a ,,creativității dogmatice". De parcă ar putea fi îngăduită creativitatea în privința dogmelor! Pe lângă mărturisirea ecumenismului, acest Institut a pledat în favoarea Sofianismului –numit eufemistic „Sofiologie", sau pentru divinizarea numelui lui Dumnezeu (Imiabojnicestvo), cunoscută şi sub denumirea rusă de „proslăvirea numelui" (imiaslavie), ca şi pentru multe alte inovaţii.

Participarea la mişcarea ecumenică cere compromisuri fără precedent din partea creştinilor ortodocşi. Aşa se face că, deja din anul 1933, pregătind terenul implicării creştinilor ortodocşi în mişcarea ecumenistă, protoiereul Serghei Bulgakov a scris următoarele rânduri: „Lipsa de unitate în rugăciune… s-a consolidat şi stabilit cu tărie prin canoanele Bisericii care, deşi au fost aşezate în secolele 4-5, au şi acum putere de lege aplicabilă, şi deşi nu au fost abrogate în mod oficial, ele nu mai sunt respectate… Nu ne putem uni în rugăciune cu fraţii noştri în orice situaţie – a continuat Bulgakov – şi în special, nu putem ridica rugăciuni către Maica Domnului şi către sfinţi alături de protestanţi. …de dragul unităţii în rugăciune împreună cu ei (protestanţii, n.trad), Ortodoxia trebuie să se smerească, desigur, ca şi cum ar face-o din dragoste şi bunăvoinţă, de dragul ,,iconomiei" Bisericii, iar acest lucru poate fi îngăduit ca o jertfă din dragoste, ca o absenţă a unui maximalism inexorabil potrivit cuvintelor Sfântului Apostol Pavel ,,tuturor toate m-am făcut" [134].

Aşadar, bunăvoinţa ecumenică le pretinde credincioşilor ortodocşi nu doar să îşi sacrifice canoanele Bisericii – chipurile „învechite şi desfiinţate din practica bisericească", dar şi să renunţe la rugăciunile către Maica Domnului şi către Sfinţi (pentru că ei nu sunt cinstiţi în cultul eretic protestant). Tatăl minciunii care vorbeşte lumii prin gura unor astfel de „împăciuitori" precum Serghei Bulgakov, strecoară aceste concesii blasfemiatoare ale „auto-smeririi" şi ale „sacrificiului dragostei". Dimpotrivă, Sfântul Marcu al Efesului, farul Ortodoxiei, a scris că ,,chestiunile credinţei nu suportă iconomia" [135].

Cel mai ispititor aspect al ,,Şcolii de la Paris îl constituie falsificarea învăţăturii ortododoxe, sub pretextul unei căutări creative, de factură teologico-filosofică. Atmosfera spirituală a Institutului de la Paris, cu al său altar orientat către apus, era îmbibată de aroganta pseudo-înţelepciune apuseană şi de gnosticism. Este de ajuns să participi la prelegerile ţinute la acest Institut pentru a te convinge de spiritualitatea jucăuşă şi de aderenţa făţişă la erezie a profesorilor săi. Pe lângă activitatea de predare la catedră, aceşti maeştrii ortodocşi ai gândirii îşi publică larg sofismele şi mai ales de-a lungul şi de-a latul Rusiei aflate în plină trezire spirituală. Cel mai adesea, aceste lucrări sunt făcături sofianiste ale lui S.Bulgakov şi P.Florensky şi ale celor care îi popularizează pe aceştia.

Falsitatea acestor născociri intelectuale viclene ale ,,dascălilor" parizieni, cât şi incompatibilitatea lor cu adevărata Ortodoxie trec din păcate adesea neobservate – nu numai de către heterodocşi, dar şi de către mulţi ortodocşi fără o pregătire teologică suficientă, dar mai ales fără o temelie patristică sănătoasă. Evident că ,,Şcoala de la Paris" le este prea puţin de ajutor heterodocşilor care sunt în mod sincer aplecaţi către Ortodoxie. În acelaşi timp, „dascălii" de la Paris, care au părăsit ţarcul Bisericii, le dau ecumeniştilor şi renovatorilor în materie de credinţă ocazia de a pleda în favoarea unor baze teoretice ale ,,Ortodoxiei" profund şi deliberat viciate în scopul obţinerii unei convergenţe religioase, prin diluarea adevărului ortodox cu toate neadevărurile ereticilor.

Atunci când Stareţului de la Optina, sfântul Nectarie i s-au cerut lămuriri în legătură cu Institutul Teologic de la Paris, el şi-a manifestat temerea cu privire la natura eretică a acestei şcoli. Cu privire la Asociaţia Tinerilor Creştini (YMCA) şi la prelegerile lui N.Berdiaev, prezentate la cel de-al doilea Congres al acestei organizaţii, Sfântul Nectarie a spus: „Astfel de asociaţii (de genul Mişcării Creştine) cultivă o filosofie inacceptabilă duhului ortodox".[136] Aceste cuvinte ale înţeleptului Stareţ s-au adeverit din plin…

Preluare a traducerii de pe blogul https://ortodoxianecenzurata.wordpress.com

Note

[109] Această ,,Adunare Pan-Ortodoxă" a fost convocată de Meletie al IV-lea (Metaxakis), Patriarhul de atunci al Constantinopolului. Întărâtată de inovaţiile acestuia, populaţia ortodoxă din Constantinopol a năvălit spre reşedinţa patriarhală şi a purces la ,,agresarea lui fizică" (adică l-au tras de barbă şi l-au bătut) şi l-au alungat din Constantinopol. Asta nu l-a împiedicat să devină la scurt timp după aceea Patriarh al Alexandriei (este menţionat în documentul citat). Despre izgonirea lui Meletie al IV-lea din scaunul de la Constantinopol Tserkovnyia vedomosti (Ştiri despre Biserică), nr.19 şi 20, publicată de Sinodul de Episcopi ai Bisericii Ruse din Afara Graniţelor, 1923.

[110] Arhiepiscopul Nikon (Rklitsky), ,,Zhizneopisanie Blazhenneishago Antoniia, Mitropolita Kievskago i Galitskago" (Viaţa Fericitului Antonie, Mitropolitul Kievului şi Galiciei), publicată de

Dioceza Americii de Nord şi a Canadei, 1961, vol VII, pag. 204-206.

[111] Ibid., pag. 173

[112] N.D. Talberg, Dvuglavyi Orel (Vulturul bicefal), nr. 4, pag. 7-8; ,,Vozbuditeli Raskola", (Provocatorii schismei) pag. 12-13, publ. de Doloi zlo (Afară cu cel Rău), Paris, 1927. (citat din: Episcopul Grigorie Grabbe, ,,Biserica şi învătătura sa în viaţă" , Jordanville, 1992, vol.3, pag. 947).

[113] Ibid., pag. 93.

[114] Ibid., pag. 93.

[115] Ibid., pag. 93.

[116] Episcop Gregorie (Grabbe), op. cit., pag. 93.

[117] Ibid., pag. 92.

[118] Ibid., pag. 92

[119] S. Bezobrazov, Put', (Calea), Institutul Ortodox Rus din Paris, Nr. 1, Sept. 1925, pag. 104.

[120] Arhiepiscop Nikon, op. cit., pag. 63.

[121] Arhiepiscop Metodie, „Khleb Nebesnyi" (Pâinea din Ceruri), citat din Arhiepiscopul Nikon, op. cit., pag. 64.

[122] Mitropolitul Evloghie, ,,Put' moei zhizni. Vospominaniia" (Calea vieţii mele, Memorii, tipografia YMCA, Paris, 1947, pag .447. Mitropolitul Evloghie a primit ,,asistenţă frăţească" şi de la o ,,comunitate bisericească" din Anglia şi America (ibid.pag.447).

[123] S. Bezobrazov, op. cit., pag.106.

[124] Archbishop Nikon (Rklitsky), op. cit., pag. 159.

[125] Ibid., pag. 160.

[126] Episcop Grigorie (Grabbe), op. cit., pag. 95.

[127] Ibid., pag. 95.

[128] ,,Russkaia Pravoslavnaia Tserkov' Zagranitsei (1918-1968)" (Biserica Ortodoxă Rusă din Afara Graniţelor), publ.de Misiunea Spirituală Rusă din Ierusalim, 1968, vol.1, pag. 49-50.

[129] Primul val al emigraţiei ruse este bine familiarizat cu un fapt pe care adepţii şi admiratorii lui Berdiaev preferă să-l treacă sub tăcere. Toţi auditorii lui Berdiaev au fost martorii bolii lui foarte specifice: limba cea lungă a filosofului îi cădea periodic din gură şi chiar acolo, în prezenţa audienţei sale, el trebuia s-o împingă înapoi în gură. Văzând în boală o suferinţă folositoare duhovniceşte, potrivit tradiţiei ortodoxe, şi ţinând cont de semnificaţia ei duhovnicească, ne gândim şi la muţenia pr. S. Bulgakov intervenită după o operaţie la gât (a murit de cancer de gât). Îţi aduci aminte fără să vrei de moartea Regelui Irod care a fost mâncat de viu de viermi, de moartea ruşinoasă a lui Arie, şi mult mai recenta moarte ciudată a Patriarhului Meletie al IV-lea (Metaxakis) din 27.07.1935. Acest renovator răuvoitor, un francmason (a se vedea comentariul asupra morţii sale din ziarul Masonic ,,Pythagore-Equerre"

vol.IV, secţiunea 7-8, 1935) care a fost găsit zăcând sub pat cu limba scoasă… Adevărat că ,,răul va omorî pe cei răi" (Psalmul 34,21).

[130] Episcop Grigorie (Grabbe), op.cit. pag.75.

[131] Ibid. Pag.98 (Episcopul Grigorie a scris aceasta în 1927). ,,2 Mitropolitul Evloghie, op.cit. pag. 653, ,,Epistola Sinodului de Episcopi al Bisericii Ruse din Afara Graniţelor ,,O sushchnosti tserkovnoi smuty"/ ,,Despre natura tulburării din Biserică" , nr. 341 din 18/31.03.1927. CItat din Arhiepiscopul Nikon (Rklitsky), op.cit. pag. 176.

[132] şi [133] lipsesc din textul original .

[134] Citat în „Deianiia Soveshchaniia glav a predstavitelei Avtokefalnykh Pravoslavnykh Tserkvei v sviazi s prazdnovaniem 500-leta avtokefalii Russkoi Pravoslavnoi Tserkvi" (Documentele Conferinţei Întâi-stătătorilor şi reprezentanţilor Bisericilor Ortodoxe autoceface în legătură cu sărbătorirea a 500 ani de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Ruse). M.,1949, vol.2, pag.148. Vezi şi protopopul S. Bulgakov, ,,U kladezia Iakovlia" (La Fântâna lui Iacov) din colecţia Khristianskoe vozsoedinenie. Ekumenicheskaia problems v pravoslavnom soznanji (Reunirea creştinilor. Chestiunea ecumenică în conştinţa ortodoxă), tipografia YMCA, Paris, 1933.

[135] Arhimandritul Ambrozie, ,,Sviatoi Mark Efesskii i Florentiiskaia Unia" (Sfântul Marcu al Efesului şi Uniunea de la Florenţa), Jordanville, 1963, pag.226.

[136] I. Kontzevich, ,,Optina Pustyn' i ee vremja" (Sihăstria Optinei şi vremea sa), Jordanville, 1970, pag.516.

-